

Interpellation om hot mot förtroendevalda i Uppsala kommun

Under senare tid har vi kunnat ta del av allvarliga hot riktade mot Maria Rosander (SD). Hoten har varit av en sådan karaktär att de kan klassas som dödshot, vilket är fullständigt oacceptabelt och djupt oroande ur ett demokratiskt perspektiv.

Det är viktigt i en demokrati att förtroendevalda ska kunna utöva sitt uppdrag och tala fritt utan att utsättas för hot, trakasserier eller våld. När politiker hotas till livet för sina åsikter undermineras inte bara deras säkerhet, utan även demokratin som helhet. Om sådana hot inte tas på största allvar riskerar vi att skrämma bort människor från att engagera sig politiskt.

Det är också värt att notera att hoten mot Maria Rosander tycks ha uppstått i samband med vår kritik mot att vänsterextremistiska grupper haft en närvaro på Ungdomens hus och att vi föreslagit att dra in finansieringen till denna. Man kan fråga sig om vilken kontroll kommunen verkligen har över verksamheter som får kommunalt stöd och i vilken utsträckning vänsterextremister tillåts frodas på skattebetalarnas bekostnad.

Syndikalistiska Ungdomsförbundet pekas bland annat ut av Totalförsvarets forskningsinstitut som en vänsterautonom rörelse. Grupper inom den autonoma vänstern organiserar sig icke-hierarkiskt och utan parlamentarisk representation. Det finns två läger inom denna miljö – det ena förespråkar traditionell politisk verksamhet, medan det andra förespråkar och använder våld. Syndikalistiska Ungdomsförbundet tillhör snarare det senare, vilket bekräftas genom flera inlägg där organisationen öppet talar om att döda poliser. Så sent som den 13 december 2024 publicerade Syndikalistiska Ungdomsförbundet Uppsala en bild med maskerade män som höll upp en banderoll med texten: "I wanna kill cops till I die".

Syndikalistiska Ungdomsförbundet i Uppsala har åtminstone under 2022 bedrivit aktiviteter på Ungdomens hus. Efter hotet mot Maria Rosander har förbundet dessutom återpublicerat inlägg där Rosander själv berättat om händelsen, samt postat egna inlägg på plattformen X där hon kallas för en "gnällkärring som bajsar på sig efter att ha blivit 'hotad' av denna penna i en random gångtunnel".

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

1. Hur ser Uppsala kommun på arbetsmiljön för sina förtroendevalda, och vilka konkreta åtgärder vidtas för att säkerställa deras säkerhet?
2. ~~Kan du lova att uppsalabornas skattepengar inte går till att finansiera, direkt eller indirekt, våldsbejakande extremism, och för det fallet att så sker att finansieringen genast dras in?~~
3. ~~Tar styret i Uppsala kommun avstånd från Syndikalistiska ungdomsförbundet och dess verksamheter på Ungdomens hus?~~

Uppsala 18 mars 2025

Emil Eneblad

Ledamot, Sverigedemokraterna

Svar på interpellation om hot mot förtroendevalda

Hur ser Uppsala kommun på arbetsmiljön för sina förtroendevalda, och vilka konkreta åtgärder vidtas för att säkerställa deras säkerhet?

Uppsala kommun har nolltolerans mot hot och våld som riktar sig mot medarbetare och förtroendevalda. Som arbetsgivare ansvarar kommunen för sina medarbetares säkerhet och arbetsmiljö. Kommunens arbetsmiljöansvar för förtroendevalda är däremot inte lika tydligt eftersom förtroendevalda formellt inte är anställda av kommunen. Att förtroendevalda känner sig trygga och säkra är dock centralt för att demokratin ska fungera. Därför har kommunen under 2018 antagit en riktlinje (uppdaterad 2024) som tydliggör kommunens ansvar för förtroendevaldas trygghet och säkerhet. I Uppsala kommun finns dokument kring hot- och våld som alla som arbetar i kommunen ska känna till och så även förtroendevalda. Dokumenten anger hur Uppsala kommun ska förebygga, bemöta och hantera hot och våld utifrån en gemensam grundsyn. Syftet är att skapa förutsättningar för en beredskap att hantera hot- och våldssituationer, ett gemensamt arbetssätt gällande hot och våld samt att bidra till en god säkerhetskultur inom Uppsala kommun. Dokumentet innehåller kommunövergripande rutin, rutiner för hantering av hot och våld, den akuta hot- eller våldssituationen och information om personsäkerhet. Kommunens säkerhetsenhet har en snabb dialog med de förtroendevalda vid uppkomna situationer och finns även tillgängliga för frågor och rådgivning övrig tid. Kommunen ser kontinuerligt över hur vi kan förbättra säkerheten för de förtroendevalda och planerar för att inom kort erbjuda enskilda säkerhetssamtal med alla kommunalråd.

Varje år innan och efter ett val genomförs även en politikers trygghetsundersökning lokalt i Uppsala. I den ställs frågor om utsatthet och behov av stöd och utbildning. Utifrån de svar som kommer in planeras insatser efter de behov som uppkommer och det kan vara till exempel utbildningar. Till sommaren 2025 förväntas en ny lagstiftning träda i kraft som innebär att kommuner åläggs att stärka skyddet för de förtroendevalda som är hel- och deltidsarvoderade. Den utpekade gruppen ska till exempel erbjudas viss utbildning och inträffade incidenter ska också dokumenteras och det ska finnas tillgång till en checklista med åtgärder om något inträffar. Den nya lagstiftningen och det ökade kravet på kommunen är delvis redan omhändertaget inom befintligt arbete medan andra delar kommer att tas omhand i samband med att kommunen ska ta fram en vägledning under 2025. Vägledningen ska innehålla mer detaljerade anvisningar för kommunens stöd åt kommunalråd och andra förtroendevalda där behov föreligger.

Slutligen vill jag säga att det är viktigt att vi förtroendevalda alltid anmäler hot, hat och våld. Det handlar om att skydda demokratin. Om fler förtroendevalda polisanmäler hot, hat och våld ökar dels möjligheten att brotten utreds, dels att utredningar leder till

åtal och fler fällande domar. Att fler anmäler brott minskar också mörkertalet vilket gör det lättare för polisen och säkerhetsansvariga att se mönster och utveckla ett systematiskt arbete för att så långt som möjligt förebygga att hot, hat och våld överhuvudtaget sker.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande